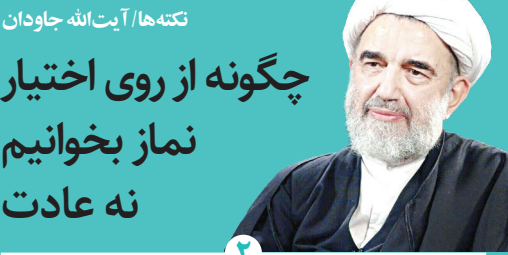




ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۲۶۴ |



تکته‌ها/ آیت‌الله جوادان

چگونه از روی اختیار نماز بخوانیم نه عادت

۲

از خزانه داری تا گنجینه‌هایی که اکنون شما را دعوت به تماشا می‌کنند

دیروز و امروز موزه‌های حرم مطهر رضوی

۴

نامه امام رضا به حضرت عبدالعظیم الگویی برای سبک زندگی اسلامی

۳

زهر آیت‌اللهی در نشست «زن، عفاف، پوشش»:

بسیاری از مسئولان هنوز مصوبه عفاف و حجاب را مطالعه نکرده‌اند

۲

وقف و نذر

۳ وقف تازه به نام امام رضا(علیه‌السلام)



«وقف» از دیرباز سنتی پسندیده در بین ایرانیان بوده و کم نیست تعداد مردان و زنانی که تمام یا بخشی از دارایی‌ها و املاک خود را در این راه هدیه می‌کنند. در این میان، بارگاه

ملکوتی رضوی بسیار مورد توجه خیراندیشان این مرز و بوم بوده تا جایی که روز به روز بر تعداد نام‌های موجود در فهرست بلندبالای واقفان آستان قدس رضوی افزوده می‌شود.

به پشتوانه نیت خیرخواهانه و بلندنظری این واقفان نیز امروزه دامنه فعالیت‌ها و ارائه خدمات آستان قدس رضوی از صحن و سرای رضوی فراتر رفته است. تازه‌ترین ثمره این خدمت، ثبت سه وقف جدید به نام حضرت رضا(ع) است. وقف دو خانه و یک وقف مشارکتی که ثمره اقدام‌های ترویجی سازمان موقوفات آستان قدس رضوی در آستان تهران و ایجاد بستر مناسب برای مشارکت ارادتمندان به امام هشتم(ع) در این سنت حسنه است. هر سه واقف ساکن آستان آستان تهران هستند که طی پیگیری و هماهنگی با دفتر وقف سازمان موقوفات آستان تهران، نامشان در فهرست واقفان حضرت رضا(ع) ثبت شده است. مریم دارابی بهرام یکی از واقفان جدید آستان قدس رضوی است که به تازگی یک واحد آپارتمان خود در تهران را وقف کرده است. این بانوی واقف به خاطر ارادت خاصی که به حضرت رضا(ع) دارد، آپارتمان محل سکونت خود را به نام ایشان وقف کرده و البته درخواستش این بوده تا زمانی که در قید حیات است، در این آپارتمان سکونت داشته باشد.

بانو اتحاد هم دیگر واقف جدید بارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) است که منزل مسکونی مادرش، زندیاد طاهره علی‌پور در شهر زاهدان را طبق وصیت آن مرحومه برای انجام فعالیت‌های قرآنی و نشر معارف اهل بیت(ع) وقف کرده است.

سومین واقف جدید آستان قدس رضوی، آقای خانلو است که ۵۰ میلیون تومان را به نام حضرت رضا(ع) وقف کرده است. طبق نیت این واقف، مبلغ اهدایی او در وقف مشارکتی و برای استفاده در اجرای پروژه‌های عمرانی حرم مطهر هزینه خواهد شد.

فیلم‌تک زندگی

خیلی خیلی نزدیک

گفت‌وگوی قدس با حجت‌الاسلام والمسلمین سید ابراهیم راد

ابزار جهاد تبیین باید به‌روز باشد

۲

زیارت‌اولی‌های مناطق عشایر نشین

خوزستان به حرم مطهر رضوی

مشرّف شدند

میهمانان ویژه

امام رضا(علیه‌السلام)

در میان هزاران زائر زیارت‌اولی که به همت آستان قدس رضوی، زائر امام هشتم(ع) می‌شوند، حال و هوای بعضی‌شان تماشایی‌تر است؛ مانند حال و هوای جمعی از عشایر دوست‌داشتنی آستان خوزستان که از جنوبی‌ترین نقطه ایران عزیز آمدند و برای نخستین بار چشمشان به گنبد طلایی آقا افتاد.در نخستین روزهای آبان، به همت آستان قدس رضوی، بیش از ۶۰ نفر از زائران زیارت‌اولی مناطق عشایرنشین آستان خوزستان به حرم مطهر امام رضا(ع) مشرف شده‌اند. تشرّف این گروه

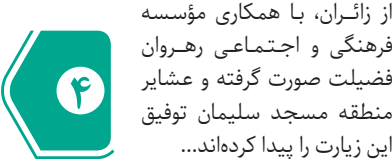
از زائران، با همکاری مؤسسه

فرهنگی و اجتماعی رهروان

فصلیت صورت گرفته و عشایر

منطقه مسجد سلیمان توفیق

این زیارت را پیدا کرده‌اند...



منبر مجازی

پوسته‌ات را بشکن!



حجت‌الاسلام رنجبر | پوست انار وقتی

که دست من و شما می‌افتد هیچ ارزشی

ندارد... قیمت و بهایی ندارد... زباله است...

اما همین پوست‌ها وقتی دست یک رنگز

می‌افتد از آن‌ها زیباترین رنگ را می‌گیرد. رنگ

سرخ می‌گیرد بعد با همین رنگ، مثلاً پشم‌ها

را رنگین می‌کنند... یک قالیباف هم می‌آید از

همین پشم رنگین و سرخ شده یک گل قالی

می‌سازد. گلی که همیشه گل است و همیشه

هم طراوت دارد و هیچ گاه هم پژمرده‌گی ندارد.

خیلی چیزهاست که در این نظام عالم پیش

چشم ما مثل همان پوست‌های انار ارزشی

ندارد، بهایی ندارد اما همین پیش اولیای خدا

که به تعبیری رنگرهای عالم هستند خیلی

معنا دارد. از دل همین چیزهای هیچ و پوچ

این‌ها رنگ می‌گیرند، رنگ‌های الهی می‌گیرند.

با همین چیزها گل می‌شوند و با همین چیزها

به استغنا و به بی‌نیازی دست پیدا می‌کنند.

چه فرقی است بین ما و اولیاءالله؟ فرق ما

با این‌ها در نگاه است... در نوع نگاه است.

خب مگر چگونه نگاه می‌کنند؟ این‌ها اهل

تدبر هستند... نگهشان بر اساس سخن

معصومین(ع) است. امام کاظم(ع) فرمود: مَا

مِنْ شَيْءٍ تَرَاهُ عَيْنُكَ إِلَّا وَفِيهِ مَوْعِظَةٌ يَعْنِي

چیزی وجود ندارد که شما آن را ببینی و در

آن موعظه‌ای و حکمتی نباشد. چطور این گل

برای خودش یک رنگی دارد، یک شکلی دارد؟

پس یک حکمتی هم دارد. یک موعظه‌ای هم

دارد. فقط رنگش را نبینیم شکلش را نبینیم

عطر و بویش را نبینیم آن موعظه و حکمتش را

هم ببینیم. تدبر اصلاً یعنی پس پرده را دیدن.

پشت چیزی را دیدن... حضرت در واقع می‌گوید

پشت هر چیزی که شما می‌بینید یک حکمت

است یک موعظه است... کسی که باور دارد

پشت این یک حکمت است، حالا می‌نشیند

با تفکر خودش آن حکمت را جست‌وجو

می‌کند... قدیم‌ها یک شیرینی درست

می‌کردند... بادام را با قند می‌کوبیدند شیرینی

درست می‌کردند. همه می‌دیدند همیشه در

پوست خود می‌ماند با قند قاطی می‌شد؟

نه اول از پوست درآمد بعد توانست با قند

آمیخته شود... بعد توانست شیرین شود...

شیرینی شود. ما هم همین طور هستیم ما هم

تا در پوست هستیم در لاک خودمان هستیم،

خودخواه و خودمحور و خودپسند هستیم...

هیچ گاه زندگیمان شیرین نمی‌شود... هر کس

می‌خواهد به شیرینی و شیرین‌کامی برسد

باید از خودش بیاید بیرون... از پوسته‌خودیت

و خودخواهی بیاید بیرون... این مصیبت‌ها

و بلاهایی که خدا گذا می‌قت‌ها می‌فرستد،

می‌خواهد آن پوسته را بشکند... چرا ما فقط

گلایه بکنیم؟ تو تا نشکنی مثل آن بادام که تا

نشکند مغزش با قند آمیخته نمی‌شود، تو هم

نمی‌توانی به شیرینی‌ها دست پیدا کنی...

نگاهی به تاریخ شکل‌گیری «دارالتقرب مذاهب اسلامی» به مناسبت سالروز تأسیس آن

سلام جهان اسلام به «وحدت اسلامی»

الزهر)، حاج امین حسینی (مفتی اعظم فلسطین)، شیخ محمد عبدالفتاح عنانی (رئیس مذهب مالکی)، حسن الیّتّا (رهبر جمعیت اخوان المسلمین) از علمای اهل سنت و قاضی محمد بن عبدالله امری از علمای مذهب زیدیه از دارالتقرب حمایت کردند. چنین اجتماعی از علمای مذاهب اسلامی، تا آن زمان سابقه نداشت و فرصتی طلایی برای آشنایی بیشتر پیروان مذاهب مختلف اسلامی پدید آورد. در پرتو همین تفاهم مؤثر، فتوای مشهور شیخ محمود شلتوت مبنی بر جواز استفاده از منابع فقهی شیعه امامیه برای پیروان مذاهب اهل سنت صادر شد.

تداوم یک راه مقدس

متأسفانه دارالتقرب با وجود شروع خوب و مؤثر نتوانست به مسیر خود ادامه دهد. دلیل این مسئله، جدا از رحلت بنیان‌گذاران دارالتقرب،



کمیته مرکزی تقرب بین مذاهب اسلامی، از راست به چپ:

۱- شیخ العنّانی ۲- شیخ علی الخلیف استاد فقه و اصول در الازهر ۳- احمد علی علوه ۴- شیخ السّکّی ۵- محمد علی علوه ۶- شیخ

عبدالمجید سلیم رئیس اسبق الازهر ۷- شیخ محمود شلتوت رئیس سابق الازهر ۸- شیخ حسن الباء رهبر اول جمعیت اخوان المسلمین ۹-

شیخ محمد مدنی رئیس دانشکده حقوق اسلامی و مدیر مجله رساله الاسلام ۱۰- شیخ محمد تقی فنی

فعالیت‌های گسترده مخالفان این رویکرد در کشورهای گوناگون بود؛ مخالفانی که هم در میان اهل سنت فعال بودند و هم در میان شیعیان. با این حال، پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران و با توجه به نگاه ویژه امام خمینی(ره) به موضوع وحدت، امیدهایی برای بازسازی مکانی شبیه به دارالتقرب، در دل‌ها زنده شد. در سال ۱۳۶۹ با تأسیس مجمع تقرب مذاهب اسلامی به ابتکار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فعالیت‌های تقریبی وارد مرحله‌ای جدید شد؛ مرحله‌ای که در آن، با وجود شدت گرفتن فعالیت دشمنان، گام‌های مؤثری در این مسیر مقدس برداشته شده و همچنان برداشته می‌شود.

مراکز مهم و علمی برادران اهل سنت بود. با این حال، مجمع به دلیل فقدان حمایت جدی و صریح از سوی علمای تأثیرگذار جهان اسلام، با چالش‌های عمده‌ای روبه‌رو بود. حجت‌الاسلام قمی با آغاز جنگ جهانی دوم، از مصر خارج شد و به ایران بازگشت. او در قم به دیدار آیت‌الله العظمی بروجردی رفت و طرح خود را درباره تأسیس دارالتقرب به ایشان عرضه کرد. آیت‌الله العظمی بروجردی، حامی آن شد و از فعالیت دارالتقرب به صورت مادی و معنوی حمایت کرد. همزمان در مصر نیز هواداران تقرب در مراکز علمی اهل سنت مانند دانشگاه الازهر به این رویکرد روی خوش نشان دادند و مکاتبات بسیاری میان آن‌ها و علمای شیعه در لبنان، نجف و قم انجام گرفت که معروف‌ترین آن‌ها، نامه‌نگاری‌های متعدد میان آیت‌الله العظمی بروجردی و شیخ محمود شلتوت، مفتی اعظم الازهر بود. دو سال



محمدحسین نیکبخت |

امروز سالروز تأسیس یکی

از قدیمی‌ترین نهادهای فعال

در عرصه تقرب است؛

دارالتقرب مذاهب اسلامی،

نهادهی که با همت جمعی از علمای اسلام و به

ویژه زعمیم عالی‌قدر جهان تشیع، آیت‌الله العظمی

بروجردی در ۲۹ ربیع‌الاول ۱۳۶۶ در قاهره تأسیس

شد و فعالیت خود را آغاز کرد. با این حال، قدمت

فعالیت‌های تقریبی و تلاش‌های علمای اسلام برای

تحقق آن، بسیار پیشتر از قدمت تأسیس دارالتقرب

است. مورخان، سیدجمال‌الدین اسدآبادی را بانی

احیای این تفکر در جهان اسلام می‌دانند؛ می‌گوییم

«احیا»، از آن رو که تقرب مذاهب اسلامی، یک

آموزه جدید و برخاسته از تفکرات دوره معاصر

نیست، بلکه باید آن را یکی از آموزه‌های اصیل

اسلامی بدانیم که به حکم آیاتی مانند «وَأَعْتَصِمُوا

بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» (آل عمران - ۱۰۳)،

توجه و اهتمام به آن بر هر مسلمانی واجب و لازم

است. آنچه موجب توجه دوباره اندیشمندانی

مانند سیدجمال به مقوله تقرب مذاهب و وحدت

اسلامی شد، گرفتاری دامنه‌دار مسلمانان در دام

استعمار و سوءاستفاده دشمنان اسلام از این

تفرقه و چنددستگی بود که با روش‌های مختلف

از جمله فرقه‌تراشی و بزرگ کردن برخی اختلافات

عقیدتی به آن دامن می‌زدند. سیدجمال این دیدگاه

را نخستین بار در روزنامه عربی‌زبان «عروةالوثقی»

مطرح کرد؛ دیدگاهی که مورد توجه برخی از علمای

مذاهب مختلف اسلامی قرار گرفت و بذر آن توسط

دوستانداران و شاگردان سید در سراسر جهان اسلام

پاشیده شد و حتی طبق روایت زنده‌یاد استاد محیط

طباطبایی به تأسیس مجمعی به نام «جمعیه

التقرب بین اهل الاسلام» انجامید که افرادی مانند

ابوتراب ساوجی و میرزا محمدباقر بوناتی، از اطرافیان

سیدجمال، در آن فعال بودند.

پیش به سوی «دارالتقرب»

بازتعریف مفهوم تقرب و تأسیس جمعیتی در این راستا با همت زندیاد حجت‌الاسلام محمدتقی قمی از اندیشمندان معاصر جهان تشیع به انجام رسید. او در سال ۱۳۱۷ خورشیدی به مصر مهاجرت کرد تا زمینه فعالیت در این عرصه را فراهم کند. در آن زمان مصر به دلیل فعالیت دانشگاه الازهر، از

سیصدجان.

- سلام. آنتن نمی‌دادی چرا؟ سیصد بار از

صبح گرفتمت.

+ جانم... اوضاع قاراشمیش مخابرات به

من بیخش. حالا چی شده تو مرخصی یاد

گرفتار کردی؟

- نشنیدی مگه؟ میگن هر چیزی، خوبش،

رزقه. مثل من که پا شدم اومدم پاپوس

امام رضا اما تک‌خوری توی مراهم نیست.

گفتم گناه دارین، طفلیک هستین دست

شماها رو هم بند کنم. والا سیصد بار از

دیشب تا الان اسمتون آوردم. تازه! نبات